

Loodusretked



KESKKONNAKOMPASS



KESKKONNAAMET



Euroopa Liidu
struktuuritoetus

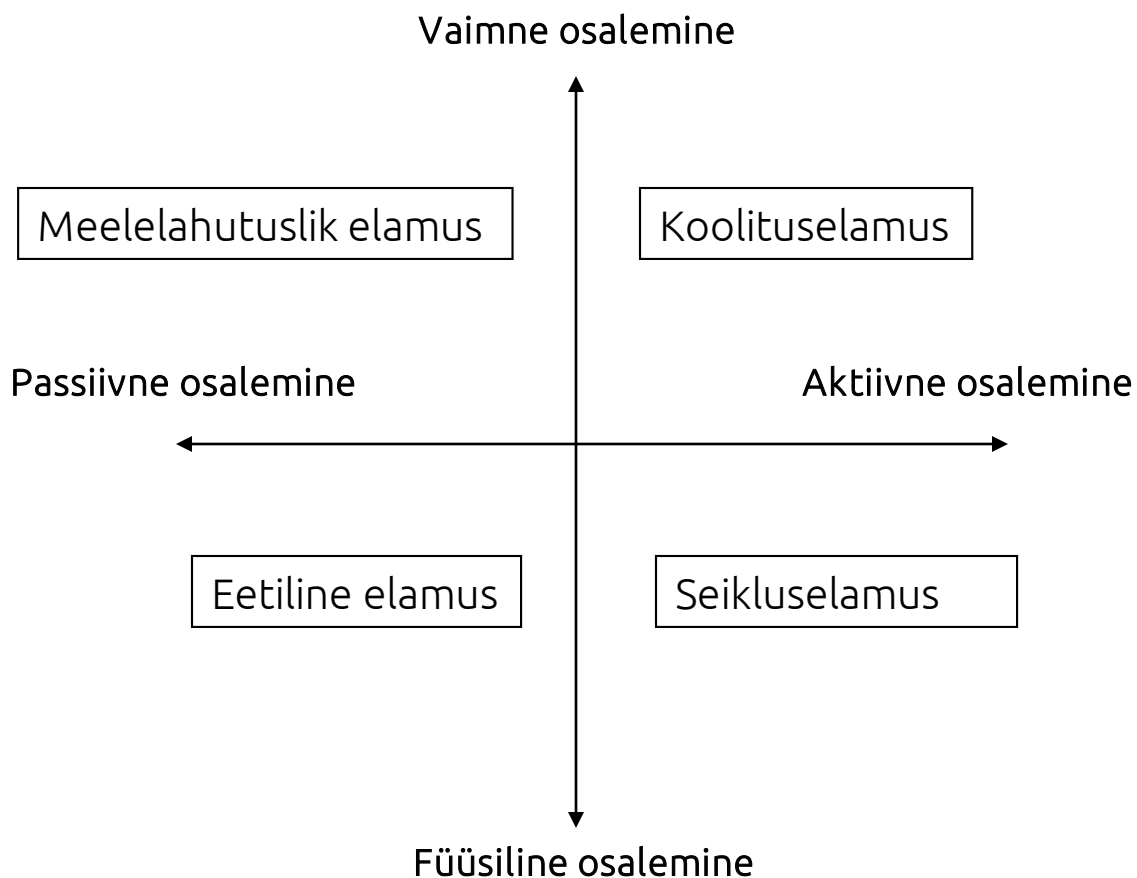


Eesti tuleviku heaks

Elamus

Klient soovib uusi kogemusi või elamusi.

ELAMUS – positiivne, meeldejääv, enamasti ainulaadne isiklik kogemus.



ELAMUSED. Pine, Gilmore 1999



LOODUSRETK – elamus saadakse
looduses liikumise, looduse
tunnetamise ning jälgimise kaudu

LOODUSES TOIMUV RETK –
turismiteenuse toimumiskoht
looduses



Loodusretked

- Linnuretked
- Loomade jälgimine ja fotoretked
- Jahiretked
- Kalaretked
- Looduses liikumine – klassikaline loodusretk
- Suvised ja talvised matkad
- Korjeretked

Verhelä, Lackman, 2003



Sihtrühmad

LAPSED

- koolieelikud
- erinevad kooliastmed
- huvilised õpilased

TÄISKASVANUD

- kogenud looduses liikujad
- väiksema kogemusega, ent hea füüsilise ettevalmistusega loodushuvilised
- algajad

ERIVAJADUSTEGA RÜHMAD

- puuetega inimesed
- eakad inimesed
- välismaalased
- segarühmad



Toote loomine

1. Idee
2. Tootearendus
3. Testimine
4. Hind
5. Turundus
6. Läbiviimine
7. Tagasiside, parendus



Teema

Vikerkaar ≠ rosolje

NÄITEID:

- Metsaökosüsteem
- Aastaajad looduses
- Öine loodus
- Tähistaevas
- Seente korjamine
- Nö ellujäämiskursus
- Looduskunst
- Loodus inspiratsiooni allikana
- Elu allpool veepinda
- Linnuretk
- Mikromatk
- Toiduahel
- Kaitsealused liigid



Retkeplaan

AJALINE PLANEERIMINE

- mida me selle ajaga üldse teha saame
- liikumiskiirus
- pausid (info-, puhke-, söömis-, hooldus-, planeerimatud pausid)

TEEMAPUNKTID JA –KOHAD

- marsruuti tuleb tunda!

VAHENDID

- riietus, jalanõud
- liikumisvahendid
- erivarustus (N: laagrivarustus, toidutegemisvahendid, luubid-määrajad, binoklid jne)



Turvalisus

RISKIANALÜÜS

- keskkond
- teenus
- rühma turvatunne

PÄÄSTEPLAAN

- informeerimine (keda, millega, kuidas, kes veel?)
- evakueerimine (kust, kuhu, millega?)

ESMAABI

KOKKULEPPED RÜHMAGA



Rühma teavitamine

EELINFO

- teema
- marsruut
- aeg
- füüsilised eeldused, varustus

ÜRITUSE ALGUSES

- enesetutvustus
- päevaplaan, eritingimused
- turvalisus
- kodukord

KOKKUVÕTE, RÜHMA TÄNAMINE



Näide

RMK Sagadi looduskooli külalise meelespea

Ka inimene on osake Loodusest ja siin kehtivad kõik inimestevahelised käitumisnormid. Selleks, et meie õppimine õnnestuks, on vajalik, et järgiksid eriti järgmisi reegleid:

- Ole teiste suhtes heatahtlik ja viisakas;
- Jaga teistega oma kogemusi, et ka teised neist õppida saaksid;
- Tööta rühmas aktiivselt kaasa;
- Kuula juhendajat ja kaaslast;
- Ole tähelepanelik kuulaja, räägib ainult üks inimene korraga.

Looduses viibides pea meeles, et oled külaline Looduse suures majapidamises.

Kogu loodusest taimi, seeni ja muud materjali vaid juhendaja loal.

Ole vaikne ja rahulik, ära häiri ega hirmuta metsloomi ja linde.

Võta kaasa kõik oma asjad, ära loobi prahti maha.

Kasuta looduse tunnetamisel kõiki meeli.



Näide

Rattaretke läbiviimine

PLANEERIMINE

- max 10 klienti juhendaja kohta
- Kiirus 10-15 km/h
- Kliendist sõltuvalt retke sisu: kaunid maastikud, vaatamisväärsused, kohalik ajalugu
- Marsruut hõlpsalt läbitav ja väikese liikluskoormusega
- Juhendaja peab oskama teha ratta pisiremonti

JUHENDAMINE ENNE VÄLJASÕITU

- Rühma vastuvõtmine
- Ratta tutvustamine: pidurid, käiguvahetus, sõiduasend, sadul
- Info retke kohta: pikkus, aeg, vaatamisväärsused, maastik, rühma liikumine ja peatused
- Rataste väljajagamine, sobivad raamisuurused
- Ratta testimine kliendi poolt
- Rühm rivistub retkejuhi taha, retkejuhi abi viimasena
- Kui üle 20 inimese rühmas, liigutakse võimaluse korral kahes eraldi juhendatud rühmas
- Retkejuht jälgib, et kõik rühma liikmed tulevad kaasa



Näide

Rattaretke läbiviimine

RETKE JUHTIMINE

- u 5 m vahed ratturite vahel
- Juhendaja jälgib aktiivselt rühma liikumist
- Liigutakse kõige aeglasema ratturi tempos
- Esimene paus suhteliselt varsti, et kõrvaldada ettetulnud probleemid varustuses ja rattaseades
- Peatutakse eelnevalt kokkulepitud juhendaja märguande peale
- Hea on küsida rühmalt, kas tempo on sobiv
- Hea on võimaluse ja vajaduse korral jagada rühm kahe juhendaja vahel eri tasemetega järgi
- Tee ületamisel rühm peatub ja juhendaja kindlustab turvalise teeületuse
- Tõusudel rühm liigub individuaalses tempos, mäe peal oodatakse aeglasemad ära
- Laskumistel sõidetakse individuaalses tempos, tasasel maal juhendaja koondab rühma



Kui programm ei toimi

Põhjus ei pea tingimata olema juhendajas.

Mõtle, kus oli viga:

- kas eelmisest retkest on möödas liialt palju aega?
- kas oli rühm tavapärasest keerulisem?
- kas oli rühmal väär eelinfo?
- suhtus rühma liider juhendajasse negatiivselt?
- oli rühm millegi pärast ärevil?
- kas oled valesti hinnanud rühma ettevalmistust, suurust, ilma, ajakava?

Kasuks võib olla päeviku pidamine.

Rühm võib olla tulnud kohale mitte vabatahtlikult.

Ära kaota julgust!

Programm, mis ühe rühmaga ei tööta, võib olla sobiv mõnel teisel korral.



Kui programm ei toimi

Ole paindlik, kui märkad kohe alguses, et oled valinud vale programmi.

Kui rühma liider tunneb rühma hästi, pea temaga nõu.

Proovi ise saada selgust, mida rühm sooviks.

Kasuta “lollikindlaid” nippe.

Vestle osalejatega, kuid ära jäta ebakindlat muljet.

Retke raskusastet võib vajadusel muuta, tempokus võib vahel olla kasuks.

Kohavahetus võib vahel aidata.

Lühikestelt retkedelt võib vajadusel varem tagasi jõuda, pikematel ööbimisega retkedel pole muud võimalust kui olukorraga toime tulla..



Seadusandlus

Asjaõigusseadus

Metsaseadus

Veeseadus

Päästeseadus

Haldusõigusrikkumise seadustik

Looduskaitseseadus

Kalapüügiseadus

Jahiseadus

Jäätmeseadus



Hea giid

- Teenindusvalmis
- Empaatiline
- Paindlik
- Optimistlik
- Enesekindel
- Innukas
- Usutav
- Huumorimeelega
- Jutustamisoskusega

Tunneb hästi:

- Retke läbiviimise ala
- Piirkonna ajalugu
- Loodust ja selle eri komponente
- Ökoloogiaid ja keskkonnakaitset
- Huvitavaid fakte, pärimusi, lugusid



KESKKONNAKOMPASS



KESKKONNAAMET

